

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ-ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

<<Τα μελισσοκομικά
προϊόντα
στην
Κοσμητολογία>>

Σπουδάστρια: Σιάπη Μαρία

Υπεύθυνος Καθηγητής: Δρ. Δούκας
Χρήστος

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

Οφείλω
ευχαριστίες στον
κ. Σιώμο Αναστάσιο,
επίκουρο καθηγητή Γεωπονίας
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ
Περιεχόμενα.....	1
Εισαγωγή.....	4
Η μέλισσα. Το θαύμα της φύσης.....	6
Κεφάλαιο 1^ο	
Το Μέλι.....	9
Μέλι από νέκταρ	
Μέλι από μελίτωμα	
Χημική σύσταση του μελιού	
Υδατάνθρακες	
Οργανικά οξέα	
Ένζυμα	
Αμινοξέα	
Μεταλλικά και άλλα στοιχεία	
Λιπίδια	
Βιταμίνες	
Συστατικά που επηρεάζουν το χρώμα	
Πτητικές ουσίες	
Υδροξυ-μεθυλοφουρουράλη (HMF)	
Φυσικές ιδιότητες του μελιού	
Οι βιολογικές ιδιότητες του μελιού	
Η αντιβακτηριακή δράση του μελιού	
Το μέλι ως δυναμωτικό	
Επίδραση του μελιού στο πεπτικό σύστημα	
Οι χρήσεις του μελιού	
Το μέλι στα καλλυντικά	
Κεφάλαιο 2^ο	
Το κερύ.....	23
Χημική σύνθεση	
Φυσικές ιδιότητες	
«Πηγές παραγωγής και ποιότητα του παραγόμενου κεριού»	
Μέθοδοι εξαγωγής	
Καθαρισμός και λεύκανση του κεριού	
Νοθεία του κεριού	
Χρήσεις του κεριού	
Το κερύ στην «ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ»	

Κεφάλαιο 3°

Βασιλικός πολτός.....	32
Χημική σύνθεση	
Βιταμίνες στον βασιλικό πολτό	
Επίδραση του βασιλικού πολτού στον ανθρώπινο οργανισμό	
Η αξία του βασιλικού πολτού στην ιατρική και φαρμακολογία	
Η χρήση του βασιλικού πολτού στα καλλυντικά	

Κεφάλαιο 4°

Πρόπολη.....	39
Η χημεία της πρόπολης	
'Η χρησιμότητα της πρόπολης στον άνθρωπο'	
Παραγωγή-Συλλογή-Αποθήκευση	
Αλλεργία στην πρόπολη	
Η πρόπολη στα καλλυντικά	

Κεφάλαιο 5°

Η γύρη.....	47
Χημική σύνθεση	
Η γύρη στα καλλυντικά	
Επίλογος.....	51
Βιβλιογραφία.....	52
Εικονογραφία.....	54

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια των αιώνων ο άνθρωπος αναρωτιόταν για τις πηγές των δυνάμεων της φύσης. Η ανάγκη του για επιβίωση τον οδήγησε στην εύρεση της τροφής, στην εκμετάλλευση όλων των πηγών της φύσης και στην επεξεργασία τους, ώστε να αποκτήσει πολυάριθμα αγαθά που θα τον βοηθήσουν για την διατήρησή του στη ζωή.

Από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα, η ιστορία καταγράφει πολλές προσπάθειες του ανθρώπου να γνωρίσουν και να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα του φυτικού και του ζωικού βασιλείου, απ' όπου αντλούσαν καρπούς που τους βοηθούσαν στην καθημερινότητά τους.

Μυστήριο αποτελούσε πάντοτε η «Μέλισσα», την οποία ο άνθρωπος συνηθίζει να περιβάλλει με ποιητική διάθεση' αλλά και τα ίδια της τα προϊόντα, όπως το μέλι, το βασιλικό πολτό, τη γύρη, την πρόπολη και το κερύ που θεωρούνται θησαυροί μοναδικοί.

Πολλοί ερευνητές ανά τον κόσμο ασχολήθηκαν με τη μέλισσα και με τις ιδιότητες των προϊόντων της και πράγματι την επαίνεσαν για την εξαιρετική δουλειά της και την ποιότητα των προϊόντων της.

Καθώς η μικρή μέλισσα για αιώνες μας χαρίζει απλόχερα τα δώρα της, όλο και περισσότεροι άνθρωποι στράφηκαν τα τελευταία χρόνια προς την κατανάλωση φυσικών προϊόντων ανάμεσα στα οποία είναι και τα προϊόντα της μέλισσας.

Η τάση αυτή προκαλείται από λόγους κυρίως διαιτητικούς και από το φόβο της επιβάρυνσης των βιομηχανοποιημένων τροφών με διάφορες ουσίες, ορμόνες, συντηρητικά ή φυτοφάρμακα. Ο άνθρωπος επανέρχεται στις φυσικές τροφές, τόσο από την επιθυμία να αναζητήσει στη χρήση τους κάποιο υποκατάστατο φαρμάκων για τις διάφορες παθήσεις όσο και από την προσπάθεια να περιορίσει τους κινδύνους από τις συχνές παρενέργειες των συνθετικών φαρμάκων.

Η ευεργετική επίδραση των προϊόντων της μέλισσας στην υγεία του ανθρώπου είναι διαδεδομένη στους ευρωπαϊκούς λαούς και δεν απορρίπτεται ούτε από τους επιστήμονες των χωρών.

Τα μελισσοκομικά προϊόντα με όλες τις ιδιότητες που παρουσιάζουν χρησιμοποιούνται είτε όπως έχουν είτε σε βιομηχανικές εφαρμογές. Μια από τις κύριες βιομηχανίες επεξεργασίας και εκμετάλλευσης των προϊόντων της μέλισσας είναι η βιομηχανία καλλυντικών που χρησιμοποιεί το μέλι, το βασιλικό πολτό, τη γύρη, την πρόπολη και το κερύ ως βασικά συστατικά σε πολλά από τα προϊόντα που παράγει, όπως κρέμες

και μάσκες προσώπου, αποτριχωτικά κεριά, αφρόλουτρα, σαμπουάν, πήλινγκ και πολλά άλλα.

Η συνεχή έρευνα που γίνεται από επιστήμονες γύρω από τη μέλισσα και τα προϊόντα που παράγει, ενισχύει την πεποίθηση ότι κανένας άνθρωπος και κανένα ζώο δεν μπορεί να φτάσει τη δουλειά που κάνει η μέλισσα και να παρασκευάσει όμοια με τα προϊόντα της, δουλεύοντας με τόσο κόπο και αφοσίωση όπως αυτό το μικρό θαύμα της φύσης!